

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise a soudkyně Mgr. Věry Jachurové v právní věci

žalobkyně: **OVEX plus s.r.o.**, IČO: 277 78 622
se sídlem 28. října 37, Ostrava
zastoupená advokátem Mgr. Marcelem Zachvejou, Ph.D., LL.M.
se sídlem 28. října 108, Ostrava

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
se sídlem Vršovická 65, Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 9. 2024, č. j. MZP/2024/250/1983

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), eventuálně snížení uložené pokuty na částku 40 000 Kč. Napadeným rozhodnutím bylo k odvolání žalobkyně (částečně) změněno

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

a ve zbytku potvrzeno rozhodnutí České inspekce životního prostředí (dále jen „ČIŽP“) ze dne 12. 6. 2024, č. j. ČIŽP/49/2024/4767 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Ze správního spisu soud zjistil, že na základě kontroly zahájené u žalobkyně 9. 6. 2022 v souvislosti s ověřením způsobu nakládání s odpadem (vzniklým při stavbě nového univerzitního kampusu na Černé louce v Ostravě) v obdobích od 16. 6. 2020 do 16. 11. 2020 a od 20. 9. 2022 do 12. 10. 2022, zahájila ČIŽP se žalobkyní přestupkové řízení, v němž následně vydala prvostupňové rozhodnutí. Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupků, jichž se dopustila tím, že:

1. jako oprávněná osoba dle § 4 odst. 1 písm. y) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „starý zákon o odpadech“) provozující recyklační zařízení k využívání odpadů „Mobilní recyklační zařízení OVEX plus s.r.o.“, IČZ CZT01626 (dále jen „mobilní recyklační zařízení“), k jehož provozu udělil souhlas Krajský úřad Moravskoslezského kraje (dále jen „krajský úřad“) rozhodnutím ze dne 9. 4. 2018, č. j. MSK 24354/2018, ve znění změnových rozhodnutí (dále jen „souhlas“), provozovala mobilní recyklační zařízení v rozporu s podmínkou č. 7 souhlasu. V období od 16. 6. 2020 do 16. 11. 2020 provozovala žalobkyně mobilní recyklační zařízení v areálu bývalého dolu Dukla – lokalita Kašpárkovice, v němž nakládala s odpadem kat. č. 170504 zemina a kamení neuvedené pod číslem 170503 v množství 71 495,86 tun, přičemž písemně neoznámila krajskému úřadu umístění mobilního recyklačního zařízení a nedoložila doklad, z něhož by jednoznačně vyplývalo, že umístění mobilního recyklačního zařízení je v souladu se stavebním zákonem.

Uvedeným jednáním žalobkyně porušila povinnost stanovenou v § 14 odst. 1 starého zákona o odpadech, čímž spáchala podle § 66 odst. 3 písm. d) téhož zákona.

2. V době od 16. 6. 2020 do 16. 11. 2020 provozovala mobilní recyklační zařízení v areálu bývalého dolu Dukla – lokalita Kašpárkovice v rozporu se souhlasem schváleným „Provozním řádem mobilního zařízení k využívání odpadů, OVEX plus s. r. o.“, ve znění změnového dodatku, (dále též „provozní řád“), neboť

- 2.1. pro účely nakládání s odpadem kat. č. 170504 v množství 71 495,86 tun nepoužila schválené mobilní recyklační strojní zařízení ve vlastnictví společnosti MROZEK a.s., IČO 25904612, což je v rozporu s kap. 1.2. provozního řádu;

- 2.2. přijala odpad kat. č. 170504 v množství 71 495,86 tun a nakládala s ním v mobilním recyklačním zařízení, aniž by řádně provedla přejímku tohoto odpadu předcházející jeho přijetí do mobilního recyklačního zařízení stanovenou v kap. 4.2. ve spojení s kap. 11 provozního řádu. Žalobkyně neověřila, zda odpad kvalitativně splňuje požadavky stanovené přílohou č. 10, tedy tab. č. 10.1 a 10.2 vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 294/2005 Sb.“);

- 2.3. nakládala s odpadem kat. č. 170504 v množství 68 926,3 tun po jeho úpravě mimo režim daný ve starém zákoně o odpadech, když jej prohlásila za stavební výrobek (recyklát), aniž by v případě 57 159,97 tun ověřila kvalitu upraveného odpadu dle kritérií uvedených v příloze č. 10, tedy v tab. č. 10.1 a č. 10.2 vyhlášky č. 294/2005 Sb. Uvedené nečinila ve stanovených periodických intervalech, tj. při každé expedici, minimálně však po 5 000 tunách zpracovaného odpadu. V případě 11 766,33 tun výsledná kvalita upraveného odpadu nesplňovala požadavky dle přílohy č. 10, tedy tab. č. 10.1 a č. 10.2 vyhlášky č. 294/2005 Sb. Tím došlo k nedodržení provozního řádu v kap. 4.2. ve spojení s kap. 11.

Uvedeným jednáním žalobkyně porušila povinnost stanovenou v § 19 odst. 1 písm. c) starého zákona o odpadech, čímž spáchala přestupek podle § 66 odst. 3 písm. d) téhož zákona.

3. V době od 20. 9. 2022 do 12. 10. 2022 provozovala mobilní recyklační zařízení v areálu bývalého dolu Dukla – lokalita Kašpárkovice v rozporu s vydaným povolením, tedy v rozporu se schváleným provozním řádem neboť

3.1. pro účely nakládání (způsobem využití) odpadu kat. č. 170504 v množství 8 834,04 tun nepoužila schválené mobilní recyklační strojní zařízení ve vlastnictví společnosti MROZEK a.s., IČO 25904612, což je v rozporu s kap. 1.2. provozního řádu;

3.2. přijala odpad kat. č. 170504 v množství 8 834,04 tun a nakládala s ním v mobilním recyklačním zařízení, aniž by řádně provedla přejímku tohoto odpadu předcházející jeho přijetí do mobilního recyklačního zařízení stanovenou v kap. 4.2. ve spojení s kap. 11 provozního řádu. Žalobkyně neověřila, zda odpad kvalitativně splňuje požadavky stanovené přílohou č. 10, tzn. tab. č. 10.1 a 10.2 vyhlášky č. 294/2005 Sb.

Uvedeným jednáním žalobkyně porušila povinnost stanovenou v § 17 odst. 1 písm. a) zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nový zákon o odpadech“), čímž spáchala přestupek podle § 121 odst. 1 písm. o) téhož zákona.

3. Za výše uvedené přestupky byla žalobkyni prvostupňovým rozhodnutím v souladu s § 41 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“) podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější, tedy na přestupek dle § 66 odst. 3 písm. d) starého zákona o odpadech v zákonném rozmezí dle § 66 odst. 8 písm. d) téhož zákona uložena pokuta 320 000 Kč
4. Proti prvostupňovému rozhodnutí žalobkyně podala odvolání. V reakci na něj žalovaný napadeným rozhodnutím první výrok prvostupňového rozhodnutí změnil tak, že z odst. 2 vypustil bod 2.2. a v odst. 3 bod 3.2. s tím, že stávající bod 2.3. se nově označuje jako bod 2.2., a dále snížil uloženou pokutu na 280 000 Kč. Ve zbytku prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

5. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný vysvětlil, že nebylo prokázáno neprovedení řádné přejímky odpadů, protože přistoupil ke změně prvostupňového rozhodnutí. Žalobkyně přijala do mobilního recyklačního zařízení odpad kat. č. 170504, který v něm následně upravila a deklarovala jej jako recyklát ze stavebního a demoličního odpadu (tedy výrobek z odpadu). Pro převzetí odpadu bylo nutné provést přejímku odpadu, při níž žalobkyně mohla ověřit a ujistit se, zda daný odpad splňuje podmínky provozního řádu, tj. zda může s odpadem v mobilním recyklačním zařízení nakládat. Hledisko komplexního materiálového toku odpadu (na němž se podílely i další samostatně vystupující osoby, u nichž bylo dodržení je zavazujících podmínek rovněž kontrolováno) ČIŽP hodnotila při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost. Celkový kontext však nemohl žalobkyni zbavit odpovědnosti za samostatné plnění jejích povinností. Žalobkyni byl zhruba 2 měsíce před převzetím předmětného odpadu znám konkrétní způsob a podmínky nakládání s odpadem. I přesto se rozhodla daný odpad převzít a tím převzít odpovědnost za nakládání s ním v mobilním recyklačním zařízení. Skutečnost, že s odpadem bylo nakládáno v areálu bývalého dolu Dukla – Složistiště Kašpárkovice, byla správně vyhodnocena jako polehčující, avšak bez vlivu na skutkovou podstatu přestupků. ČIŽP se zabývala jednáním žalobkyně, které v konečném důsledku představuje konkrétní porušení provozního řádu, a vycházela ze znalostí skutečných vlastností odpadu kat. č. 170504, u kterého jsou známy koncentrace škodlivin v sušině a ve vodném výluhu. Určitá míra pochybnosti o výsledném produktu vyvstala v okamžiku neověření jeho kvality, čímž bylo podmíněno konečné využití odpadu. Došlo ke změně způsobu nakládání s odpadem a nebyly ověřeny vlastnosti odpadu, který byl součástí výplňového materiálu. Lze dovodit určitou pochybnost o konečných vlastnostech odpadu, přičemž ČIŽP již neměla možnost tyto vlastnosti ověřit.
6. Žalovaný nesouhlasil s tvrzením žalobkyně, že jí vytýkaná jednání nejsou společensky škodlivá. Jde o ohrožovací přestupky, jejich následkem je pouze ohrožení zákonem chráněného zájmu. Proto ani skutečnost, že nedošlo k poškození životního prostředí, žalobkyni nevyvíňuje (může se však projevit při rozhodování o výši pokuty). Nedodržením předpisů týkajících se hospodaření s odpady došlo k vyvolání nebezpečí vzniku poruchy. Postačí i porušení či ohrožení zákonem chráněného zájmu v míře nepatrné a zásadně platí, že jednání naplňující znaky skutkové podstaty dosahuje bez dalšího potřebné míry společenské škodlivosti. Žalovaný neshledal významné okolnosti, které by vyloučily ohrožení zákonem chráněného zájmu. Žalobkyně ohrozila veřejný zájem spočívající v povinnosti provozovat mobilní zařízení v souladu se souhlasem a provozním řádem, což představuje záruku ochrany životního prostředí. ČIŽP se společenskou škodlivostí jednání žalobkyně a její mírou řádně zabývala.
7. Ani v případě neoznámení umístění mobilního recyklačního zařízení krajskému úřadu nejde o ryze administrativní pochybení. Dotčená povinnost je navázána na faktický provoz a ohlášení konkrétního místa a doložení, že umístění je v souladu se stavebním zákonem, je standardním kontrolním nástrojem pro ochranu životního prostředí a ochranu zdraví (mobilní recyklační zařízení je zdrojem hluku a prachu, nelze jej tedy umístit kdekoli), na jehož základě může krajský úřad ověřit soulad se stavebním zákonem a minimalizaci nežádoucích vlivů provozu na okolí (což žalobkyně neoznámením neumožnila).
8. V provozním řádu byla zakotvena podmínka zajišťující informovanost krajského úřadu o každé změně související s provozem zařízení. V rozhodné době žalobkyně nevyužívala schválené strojní zařízení (bylo v průběhu zhruba 2 let nahrazeno hned dvakrát, aniž by kdy

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

žalobkyně aktivně přistoupila k nápravě), přičemž každé odklonění od schváleného provozního řádu představuje přinejmenším riziko ohrožení životního prostředí. S odpady lze nakládat pouze v zařízeních k tomu určených; použitím jiného strojního zařízení došlo k nakládání s odpady v zařízení, které k tomu nebylo povoleno.

9. Žalovaný vzhledem ke změně prvostupňového rozhodnutí (vypuštění 2 skutků, u nichž však nejde o významnou společenskou škodlivost, která by se měla projevit významnějším snížením sankce) snížil výši uložené pokuty. Zásadní povinností provozovatele je především ověření skutečných vlastností upraveného odpadu v návaznosti na další způsob nakládání s ním. Žalobkyně bez takového ověření (resp. jemu navzdory) prohlásila upravený odpad za recyklát, tj. výrobek z odpadu. Výrazné nebezpečí a ohrožení životního prostředí spočívá v neoprávněném vyvedení odpadu z režimu odpadů a předání pro účely další výroby. Pokuta odpovídající 2,8 % maximální možné výše není nepřiměřená, odpovídá popsáním okolnostem a plní represivní i preventivní funkci.

II. Obsah žaloby

10. V prvním žalobním bodě žalobkyně namítla, že při provozu mobilního recyklačního zařízení i zařízení k využívání odpadů pod názvem „*Revitalizace území bývalého dolu Dukla – Složiště Kašpárkovice*“, IČZ CZT01309 (dále jen „stacionární zařízení“), která pokládala za propojený funkční celek (žalobkyně stacionární zařízení fakticky provozovala na základě smluvního pověření jeho provozovatele), vycházela ze závěrů technické zprávy, kterou si obstarala před započítáním řešeného návozu odpadů. Přijetí odpadu do mobilního zařízení nebylo samoučelné a takový postup nebyl provozními řády zakázán. Žalobkyně jednala v dobré víře, že naplňuje požadavky provozního řádu (v podstatě šlo o to, aby nakonec byla pro rekultivaci použita vhodná surovina). Materiálový tok nebyl ukončen výstupem z mobilního zařízení, ale pokračoval přes proces promíchání suroviny s čistírenskými kaly a stacionární zařízení. Žalobkyně mobilní zařízení neprovozovala v rozporu s provozním řádem a nedopustila se přestupku, jelikož její jednání nevykazuje potřebnou míru společenské škodlivosti ve smyslu § 5 přestupkového zákona. Společenský zájem na ochraně životního prostředí nebyl relevantně porušen. Nebylo prokázáno poškození životního prostředí a surovina vystupující z mobilního zařízení nemohla životní prostředí ohrozit. Techniku ve vlastnictví MROZEK a.s., žalobkyně nevyužila (ač to předpokládal provozní řád), jelikož po schválení provozního řádu již nebyla fyzicky k dispozici. Žalobkyně nicméně používala srovnatelné a technicky plně vyhovující vybavení. Ohledně neoznámení umístění mobilního zařízení šlo o administrativní opomenutí žalobkyně, jež danou povinnost dříve plnila a bude ji plnit i v budoucnu.
11. Ve druhém žalobním bodě žalobkyně namítla nepřiměřenou výši pokuty. Uvedla, že subjektům, které se na tomtéž materiálovém toku se žalobkyní podílely, byly uloženy pokuty výrazně nižší (80 000 Kč, resp. 40 000 Kč). Napadené rozhodnutí v rozporu s § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a právem žalobkyně na spravedlivý proces řádně nezohlednilo časovou i místní propojenost jednání dotčených osob.

III. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí. Podotkl, že v žalobě v podstatě nejsou prezentovány nové argumenty oproti správnímu řízení, v němž byly všechny řádně vypořádány.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

13. K prvnímu žalobnímu bodu uvedl, že žalobkyně opakovaně a účelově slučuje provoz a technologický postup nakládání s odpadem ve dvou zařízeních. Úvaha o propojení dvou samostatných zařízení nacházejících se na tomtéž místě, v jehož důsledku je možné mísit povinnosti, popírá účel a cíl souhlasů k provozování zařízení a odpovědnosti jejich provozovatelů. Předmětem technické zprávy bylo posouzení, zda při nakládání s odpadem v rámci dané akce nedojde k systémovému porušení provozního řádu stacionárního zařízení, nikoli úpravy odpadu v mobilním recyklačním zařízení. Žalobkyně svým postupem dezinformovala subjekt následně nakládající s odpadem o jeho skutečných vlastnostech. Žalobkyně je dlouholetým provozovatelem zařízení určeného pro nakládání s odpady a lze legitimně předpokládat její znalost právní úpravy a jejích povinností. Pokud jde o materiální stránku přestupků, postačí i potenciální ohrožení. V důsledku jednání žalobkyně probíhalo další nakládání s odpadovou hmotou již mimo rámec nakládání s odpady (v dalším stupni nakládání nebyly ověřovány kvalitativní požadavky před konečným využitím na povrchu terénu).
14. Vzhledem k majetkovým poměrům žalobkyně nepředstavuje uložená pokuta nepřiměřenou (natož likvidační) sankci ani zásah do její podnikatelské činnosti. K poukazu žalobkyně na výše sankcí uložených jiným společnostem zapojeným do nakládání s daným odpadem žalovaný poznamenal, že skutkové podstaty přestupků a konkrétní okolnosti se radikálně liší. Ve třech případech spočívaly skutkové podstaty přestupků v porušení zákonných povinností spojených s administrativou, což vykazuje daleko nižší míru společenské škodlivosti ve srovnání s jednáním žalobkyně. Dané společnosti zastávaly roli původce či dopravce, aniž by odpad upravovaly či využívaly, a samotné nakládání s odpadem tak představovalo minimální riziko ohrožení životního prostředí. Společnost OBSED a.s., následně nakládala s odpadem, který jí žalobkyně bez řádného ověření kvality předala jako výrobek z odpadu – recyklát. Daná společnost byla shledána vinnou ze spáchání dvou přestupků, z nichž jeden měl administrativní charakter. Z odůvodnění příslušných rozhodnutí vyplývají důvody ohledně stanovení sankcí. Žalobkyně zanedbala svou povinnost ohledně značného množství odpadu, přičemž jí účtovaná cena za jeho převzetí výrazně překročila obvyklou cenu uložení na skládce.

IV. Ústní jednání před soudem

15. Účastníci řízení setrvali při ústním jednání na svých procesních stanoviscích.
16. Právní zástupce žalobce odkázal na podanou žalobu a zopakoval v ní uvedené argumenty. Zástupkyně žalovaného setrvala na stanovisku obsaženém ve vyjádření k žalobě, v němž bylo současně obsaženo srovnání sankcí uložených jiným subjektům.
17. Soud při jednání zamítl důkazní návrhy obsažené v žalobě (všechny navrhované důkazy byly obsahem správního spisu, jímž se dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu dokazování v řízení před správním soudem neprovádí). Soud však při jednání provedl důkaz rozhodnutím ČIŽP ze dne 7. 8. 2023, č.j. ČIŽP/49/2023/8612 (obviněný z přestupku SMOLO Recycling s.r.o.) a rozhodnutím ČIŽP ze dne 2. 10. 2023, č.j. ČIŽP/49/2023/10318 (obviněný z přestupku OBSED a.s.).

V. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

18. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, a to v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

19. Soud vyšel při posouzení žaloby především z následně uvedené právní úpravy:
20. Podle § 5 přestupkového zákona přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
21. Podle § 14 odst. 1 starého zákona o odpadech zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů lze provozovat pouze na základě rozhodnutí krajského úřadu, kterým je udělen souhlas k provozování tohoto zařízení a s jeho provozním řádem.
22. Podle § 19 odst. 1 písm. c) starého zákona o odpadech provozovatel zařízení k využívání odpadů je povinen provozovat zařízení k využívání odpadů v souladu s jeho schváleným provozním řádem.
23. Podle § 66 odst. 3 písm. d) starého zákona o odpadech právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že provozuje zařízení k využívání nebo odstraňování odpadů bez potřebného souhlasu příslušného správního úřadu nebo v rozporu s ním nebo provozuje zařízení k využívání nebo odstraňování odpadů v rozporu se schváleným provozním řádem zařízení.
24. Podle § 66 odst. 8 písm. d) starého zákona o odpadech za přestupek lze uložit pokutu do 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 3.
25. Podle § 17 odst. 1 písm. a) nového zákona o odpadech provozovatel zařízení je povinen provozovat zařízení ke skladování, sběru, úpravě, využití nebo odstranění odpadu v souladu s povolením podle § 21 odst. 2.
26. Podle § 21 odst. 2 nového zákona o odpadech zařízení ke skladování, sběru, úpravě, využití nebo odstranění odpadu smí být provozováno pouze na základě povolení provozu zařízení vydaného krajským úřadem.
27. Podle § 121 odst. 1 písm. o) nového zákona o odpadech právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že provozuje zařízení určené pro nakládání s odpady bez povolení provozu zařízení podle § 17 odst. 1 písm. a) nebo v rozporu s ním.
28. Podle § 2 odst. 4 správního řádu správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.
29. Žalobkyně v prvním žalobním bodě namítla, že jí vytýkaná jednání nenaplnují všechny znaky přestupku, jak je definován v § 5 přestupkového zákona, jelikož nevykazují potřebnou míru společenské škodlivosti. Argumentace žalobkyně je zaměřená na tvrzení o absenci materiálního znaku (nikoli formálních znaků) přestupku. V obecné rovině lze se žalobkyní souhlasit v tom, že aby bylo možné určitý protiprávní čin kvalifikovat jako přestupek, musí být mimo jiné dána společenská škodlivost takového činu, která spočívá v porušení nebo ohrožení určitého zákonem chráněného zájmu společnosti. K tomu je vhodné dodat, že „lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Z tohoto závěru však nelze dovodit, že by k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty přestupku došlo vždy, když je naplněn formální znak přestupku zaviněným jednáním fyzické osoby. Pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání potom nemůže být označeno za přestupek“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45). Obvykle tedy nebude materiální znak přestupku naplněn jen za výjimečných okolností: „v obecné rovině bude naplnění materiálního znaku přestupku splývat s naplněním formálních znaků, a to zejména u přestupků ohrožovacích (...) Z tohoto pravidla potom existují výjimky, které však musejí být odůvodněny určitými významnými okolnostmi“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 As 187/2016-23).

30. V nyní posuzované věci se jednalo o přestupky proti zájmu společnosti na ochraně životního prostředí a případně též lidského zdraví (právě za účelem jejich ochrany je provozování zařízení k nakládání s odpady podmíněno souhlasem příslušného správního orgánu, schválením provozního řádu a dodržováním v nich stanovených podmínek), které jsou koncipovány právě jako ohrožovací (jejich skutková podstata je naplněna, aniž by muselo dojít ke konkrétnímu porušení či poškození zákonem chráněného zájmu, postačí jeho ohrožení).
31. Skutek podle bodu 2.3. prvostupňového rozhodnutí v spočíval v tom, že žalobkyně v rozporu s provozním řádem s předmětným odpadem nakládala tak, že jej postavila mimo zákonný režim, když jej prohlásila za stavební výrobek (recyklát), aniž by náležitě ověřila kvalitu upraveného odpadu, resp. v určitém množství upravený odpad stanovené kvalitativní parametry nesplňoval. Soud souhlasí se žalovaným, že pro odpovědnost žalobkyně za daný přestupek je stěžejní, že došlo k porušení schváleného provozního řádu mobilního recyklačního zařízení, nikoliv to, jak v dalších fázích probíhal materiálový tok odpadu v dalších zařízeních, pro něž byly schváleny samostatné provozní řády se specifickými podmínkami provozu odpovídajícími konkrétnímu zařízení. Pro vznik odpovědnosti žalobkyně za (ohrožovací) přestupek není podstatná ani okolnost, zda na konci takového materiálového toku došlo k porušení zákonem chráněného zájmu (na ochraně životního prostředí či lidského zdraví). Z těchto důvodů není v daném kontextu relevantní žalobkyní zmíněná technická zpráva ani její závěry, jelikož se zabývá posouzením, zda nedojde k systémovému porušení (odlišného) provozního řádu ke stacionárnímu zařízení sloužícímu k použití za jiným účelem a v pozdější fázi materiálového toku odpadu oproti mobilnímu recyklačnímu zařízení.
32. Společenskou škodlivost popsaného jednání žalobkyně lze shledat v tom, že navzdory neověření kvalitativních vlastností (resp. jejich nesplnění) prohlásila upravený odpad za výrobek z odpadu (recyklát). Vzhledem k tomu hrozilo, že přes (potenciálně) nedostatečné kvalitativní parametry nebude s takto upraveným odpadem nadále zacházeno jako s odpadem, ale mimo daný režim právě jako s výrobkem z odpadu a nebudou plněny z toho vyplývající povinnosti stanovené zejména k zajištění ochrany životního prostředí a lidského zdraví. K tomu také došlo, jelikož žalobkyně deklarovaný výrobek z odpadu předala OBSED a.s., která v důsledku chybně provedené klasifikace neplnila zákonné povinnosti stanovené pro odpady a postupovala v souladu s tím dle jí schváleného provozního řádu, vycházející z předpokladu, že kvalitativní předpoklady již byly ověřeny a jsou splněny. Právě z těchto důvodů bylo zapotřebí dodržet podmínky provozního řádu mobilního recyklačního zařízení, nikoli pouze provozního řádu koncového stacionárního zařízení.
33. Pokud jde o skutek podle bodu 2.1., resp. 3.1. prvního výroku prvostupňového rozhodnutí, podle něhož žalobkyně v rozporu s provozním řádem nepoužila schválené mobilní recyklační strojní zařízení ve vlastnictví MROZEK a.s., soud podotýká, že provozní řád (a

jej schvalující souhlas) představuje dokument, který komplexně upravuje podmínky provozu definované ve vztahu ke konkrétnímu strojnímu zařízení s konkrétními vlastnostmi (v nyní posuzovaném případě k mobilní drtící jednotce TEREX Pegson Premiertrack 1110x650 a mobilnímu třídiči KEESTRACK NOVUM). Tím, že žalobkyně použila jiné než provozním řádem předpokládané strojní zařízení, v rozporu se zásadami prevence a předběžné opatrnosti fakticky znemožnila příslušnému správnímu orgánu vykonávajícímu veřejnou správu v oblasti odpadového hospodářství před užíváním předmětného zařízení (ač žalobkyně tvrdila, že je srovnatelné s tím definovaným v provozním řádu) odborně a závazně posoudit, zda toto představuje riziko zejména pro životní prostředí a lidské zdraví, a v tomto kontextu stanovit závazné podmínky jeho provozu. Právě tímto došlo k ohrožení zákonem chráněných zájmů společnosti.

34. Podobně je třeba nahlížet i na skutek podle bodu 1 prvního výroku prvostupňového rozhodnutí. Povinnost písemně ohlásit každé umístění mobilního recyklačního zařízení včetně dokladu prokazujícího, že bylo umístěno v souladu se stavebním zákonem, která je zakotvená v podmínce č. 7 souhlasu, je sice administrativní povahy, není však samoučelná. Slouží, jak vyplývá i z odůvodnění souhlasu, k zajištění informovanosti krajského úřadu, zda se mobilní recyklační zařízení nachází na přípustném místě ve vazbě na podmínku č. 6 souhlasu, podle níž je třeba jej provozovat v souladu se stavebním zákonem a hygienickými předpisy s tím, že okolí nesmí být nad přípustnou míru obtěžováno hlukem a prachem. V důsledku porušení podmínky č. 7 souhlasu krajský úřad neměl možnost co nejaktuálněji odborně posoudit, zda je mobilní recyklační zařízení umístěno na přípustném místě, a případně včas zvolit odpovídající postup k ochraně životního prostředí a lidského zdraví, čímž došlo k ohrožení těchto zákonem chráněných zájmů.
35. Soud shrnuje, že žalobkyni vytýkané skutky představovaly ohrožení relevantních zájmů společnosti, byly společensky škodlivé, a v tomto ohledu tak naplnily definici přestupku podle § 5 přestupkového zákona. První žalobní bod tedy není důvodný.
36. Co se týče druhého žalobního bodu, soud se plně ztotožňuje s hodnocením žalovaného, že v případě dalších osob, jichž se týkalo nakládání s předmětným odpadem, rozhodla ČIŽP o uložení pokut pro naplnění jiných skutkových podstat přestupků, než tomu bylo v případě žalobkyně. Konkrétně SMOLO Recycling s.r.o., byla shledána vinnou ze spáchání přestupku podle § 66 odst. 2 písm. a) starého zákona o odpadech a přestupku podle § 121 odst. 4 písm. d) nového zákona o odpadech z důvodu, že (řádně) nezaslala hlášení o druzích, množství odpadů a způsobech nakládání s nimi, resp. že (řádně) nezaslala hlášení souhrnných údajů z průběžné evidence za kalendářní rok, za což jí byla uložena pokuta ve výši 80 000 Kč. Obě vytýkaná jednání představují administrativní pochybení, přičemž se svou povahou liší od jednání vytýkaných v nynější věci žalobkyni (jsou svým charakterem méně závažné).
37. Společnost OBSED a.s., byla shledána vinnou ze spáchání přestupku podle § 66 odst. 3 písm. d) starého zákona o odpadech a přestupku podle § 66 odst. 2 písm. d) starého zákona o odpadech z důvodu, že své zařízení k využívání odpadů provozovala v rozporu se schváleným provozním řádem takového zařízení, jelikož do něj od žalobkyně převzala odpad, aniž by provedla řádnou přejímku (nebyly jí doloženy potřebné výsledky laboratorního rozboru dokládající splnění parametrů), resp. že (řádně) nepodala hlášení o druzích, množství odpadů a způsobech nakládání s nimi, protože jí byla uložena pokuta ve výši 40 000 Kč. Opět se svou povahou jednalo o jiná jednání, než jaká jsou vytýkána žalobkyni (obecněji vzato OBSED a.s., podle ČIŽP sice rovněž provozovala zařízení v rozporu se schváleným provozním řádem, avšak tento nesoulad spočíval v něčem jiném,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

než v případě žalobkyně). V neposlední řadě byla žalobkyni oproti případům právě zmíněných právnických osob uložena pokuta za více skutků: neoznámení umístění mobilního recyklačního zařízení, nepoužití schváleného strojního zařízení (ve dvou obdobích) a neoprávněné nakládání s odpadem mimo stanovený režim.

38. Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že relevantní okolnosti případů žalobkyně a uvedených právnických osob se významným způsobem lišily (v tomto ohledu se nejedná o skutkově shodné nebo podobné případy), a rozdílná (vyšší) výše pokuty uložená napadeným rozhodnutím žalobkyni tak není nepřiměřená pro rozpor s § 2 odst. 4 správního řádu, ani uložení takové pokuty nedošlo k porušení práva žalobkyně na spravedlivý proces. Druhý žalobní bod tedy rovněž není důvodný.
39. K návrhu na moderaci sankce soud uvádí, že podle ustanovení § 78 odst. 2 s. ř. s. může soud upustit od potrestání nebo uložený trest za správní delikt snížit, pakliže byl uložen trest zjevně nepřiměřený. Jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č.j. 7 As 22/2012-23 (č. 2672/2012 Sb. NSS), smyslem moderace není hledání ideální výše sankce, ale její korekce v případech, kdy zjevně neodpovídá obecným představám o adekvátnosti a spravedlnosti sankce. Proto v případě relativně nízkých sankcí bude moderace ze strany správního soudu málo častá. Stejně tak z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č.j. 1 Afs 1/2012-36 (č. 2671/2012 Sb. NSS) plyne, že soud koriguje jen natolik závažnou nepřiměřenost uložené sankce, která má kvalitu nezákonnosti.
40. Dle názoru soudu byla žalobkyni uložena pokuta v přiměřené výši (280 000 Kč), která nevybočuje z mezí stanovených zákonem (horní hranice sazby činila 10 000 000 Kč), odpovídá okolnostem případu a je způsobilá splnit svůj účel. Podmínky pro její snížení, či dokonce pro upuštění od jejího uložení proto nebyly splněny, neboť se v žádném případě nejedná o sankci zjevně nepřiměřenou, kterou jediné je možné moderovat.
41. Soud vzhledem k výše uvedenému posouzení žalobních bodů dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji prvním výrokem rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
42. Žalobkyně nebyla ve sporu úspěšná a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Soud proto ve druhém výroku tohoto rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 22. května 2025

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.